

Kredietschaarste is een mythe

Column
Wim Boonstra

Sinds eind vorig jaar woedt een tamelijk vinnige discussie over de kredietverlening aan het Nederlandse bedrijfsleven. Ondernemers klagen steen en been dat krediet schaars en duur is, terwijl banken juist stellen dat de kredietverlening in Nederland nog steeds toeneemt. Wat is er aan de hand?

Laten we even beginnen met de constatering dat de harde cijfers erop duiden dat de banken het bij het rechte eind hebben.

De kredietverlening aan het bedrijfsleven in Nederland groeit nog steeds, al neemt de groei de laatste maanden af. Dit is opmerkelijk, als je de stand van de conjunctuur in ogenschouw neemt.

In 2009 daalt het reële bruto binnenlandse product met zo'n 4% en lopen de bedrijfsinvesteringen met ongeveer 14% in volume terug. De vraag naar krediet ter financiering van de investeringen is dan ook fors gedaald en op basis hiervan zou je dan ook een forse krimp in de kredietverlening mogen verwachten. Dat dit niet gebeurt, is een goede indicatie dat de banken inderdaad hun best doen om hun bedrijfsklanten door de crisis heen te slepen.

Banken zijn tegenwoordig wel duurder uit in hun eigen financieringskosten en lopen daarnaast als gevolg van de recessie een groter kredietrisico. Dit vertaalt zich, althans in relatieve termen ten opzichte van de Europese interbancaire rente Euribor, in duurder krediet. Dit is niet leuk voor de geldlener, maar vanuit

een gezonde bedrijfsvoering onontkoombaar.

Banken zijn nu eenmaal doorgeefluiken van geld en moeten boven alles ervoor zorgen dat hun spaarders en andere geldschietters ook altijd hun geld weer terugkrijgen. Banken die dat vergeten bestaan niet lang. En als je een klant te lang steunt en het gaat alsnog fout, dan heb je uiteindelijk niemand blij gemaakt. De klant niet en zijn crediteuren al helemaal niet. Overigens krijgen de meeste ondernemers relatief eenvoudig het benodigde krediet.

Waarom dan toch al die klagende ondernemers? Ten eerste maken ondernemers die zich in hun ambities gefrustreerd zien, terecht of onterecht, meer lawaai

Banken zijn doorgeefluiken van geld en moeten boven alles zorgen dat het geld terugkomt

dan hun collega's die gewoon het krediet krijgen dat ze nodig hebben. Vaak zullen banken goede redenen hebben om bepaalde ondernemers krediet te weigeren.

Verder speelt ontwenning. In de jaren voor de crisis is krediet veel te ruim beschikbaar en ook nog eens veel te goedkoop geweest. Die tijd komt nooit meer terug en dat is maar goed ook. Daar hebben we namelijk mede een stevige crisis aan te danken. De komende jaren moeten we rekenen op een lagere groei van de kredietverlening en de tarieven zullen, mede als gevolg van de invoering van Basel II, meer dan voorheen het risicoprofiel van de klant weerspiegelen.

Dat wordt even wennen en het is een onplezierig proces, al kan het lage absolute renteniveau de pijn verzachten. De brancheorganisaties zullen wel steen en been klagen, maar dat deden ze ook toen het geld vrijwel gratis werd weggegeven.

Dit neemt niet weg dat er wel degelijk ook echte problemen

zijn. Bedrijven die rechtstreeks toegang hadden tot de financiële markten hebben dat vaak niet meer. Sommige banken hebben inderdaad problemen met hun eigen solvabiliteitsratio's.

Het is dan ook goed dat de overheid en de banken nog eens om de tafel gaan zitten om innovatieve oplossingen te vinden voor de knelpunten. Het is echter van het grootste belang dat, ook als het aanbod van geld bijvoorbeeld door het betrekken van pensioenfondsen kan worden vergroot, de bancaire verstrekkingnormen gehandhaafd blijven.

Geen soepeler voorwaarden en ook geen staatsgaranties. Want de kans is levensgroot dat alle slechte risico's zich bij de nieuwe vehikels zullen gaan concentreren. Dan laten we straks niet alleen een opgelopen staats-schuld, maar ook pensioenfondsen met een pakket slechte leningen aan onze kinderen na.

Wim Boonstra is chieft econo- mist bij Rabobank.

